

Tysklands första havsbad pryds med svensk granit

Vi Östersjöns strand ligger
hotellet i pånyttfödd elegans

Ar 1795 importerades det då okända engelska påfundet att bada i havet till Tyskland. Hertig Friedrich Franz fick från sin livmedikus, förslaget att bada i Östersjön av hälsoskäl. Redan samma år grundade hertigen havsbadet ”am Heiligen Damm” vid stranden utanför staden Doberan. Ett år senare hade hovbyggmästare John Hein redan färdigställt det barockinfluerade badhuset. Med ett utomordentligt läge och i direkt anslutning till stranden utvecklades Tysklands första havsbad till en mötesplats för överheten i Europa. Även under den franska ockupationen 1806 fortsatte badlivet.

20 år efter det första bygget uppförde byggmästare Karl Severin det klassiska kurhuset till glädje för den badande överheten. Med sin pelarhall påvisar den sambandet mellan Andrea Paladio och Karl Friedrich Schinkel.

Utbyggnaden av havsbadet till sitt nuvarande utseende drevs från 1839 av storhertig Paul Friedrich. Av badorten blev ett sommarresidens. Villor med gotiska förebilder och med en känsla av engelska lanthus blev under åren 1839-1841 sommarbostäder för storhertigfamiljer. Till denna utbyggnad hör även borgen Hohen-zollern, som uppfördes 1845-1848. Dess gotiska tinnar och torn anknyter starkt till den romantiska arkitekturen.

Idyllen ändrades under 1845-1865 till en representativ badort. Åtta villor och ytterligare kolonier med blandad byggnadsstil från klassicism till romantik radades upp som ett pärlband utefter kusten. 1886 fick den centrala delen runt kurhuset sin fulländning. I barockstil byggdes Grand Hotel som, tillsammans med badhuset, utgjorde den centrala delen i Heiligendamm.

Trots ett antal stora skador genom översvämningar och brand, men även på grund av olika

ägare, är havsbadet fortfarande lockande.

År 1941 blev Marinstaben ägare och byggnaderna målades med kamouflagefärger. Lokalerna tjänstgjorde som marinskola. Mot slutet av andra världskriget användes området av ryssarna som garnison och i samband med deras tillbakadragande plundrades och skadades en stor del av anläggningen.

År 1947 började återuppbyggnaden. Fram till 1990 utnyttjades anläggningen som sanatorium för arbetare och tjänstemän och för rehabilitering av sjuka.

För den framtida vidareutvecklingen utlystes en tävling. En framtidsvisionär, August Jagfeld, chef över företagsgruppen ”FUNDUS” från Köln samlade över 3000 personer som var beredda att investera i projektet. 1996 förvärvade investmentgruppen hela anläggningen med 500 hektar mark. Detta innebar en utvidgning av byggnadsbeståndet med ytterligare ett hus med samma stil som helhetsbilden. I detta ”Severin Palais” har den 3000 m² stora SPA- (”Sanus Per Aquam” – hälsa genom vatten) och rekreationsanläggningen Grand Hotel Heiligendamm uppstått. Ett kontrakt tecknades med Kempinski Hotel & Resort-gruppen. Byggnadsarbetena i detta omfattande restaureringsprojekt kunde därmed börja år 2000.

I denna återuppväckta elegans bidrar naturen med skönhet som motsvarar de höga anspråk som investeringsgruppen ställde. Utvecklingskompaniet Heiligendamm /ECH beslöt att använda granit för de utvändiga ytorna. Vid materialvalet betonades särskilt hög kvalitet. Man bestämde sig för den svenska graniten Grå Bohus Tossene på grund av dess goda egenskaper. Närheten till kusten och nötningen från trafiken skulle inte innebära några problem. Grå Bohus Tossene liksom Röd Bohus

Tålig och representativ
markbeläggning av
krysshamrad Tossenegranit

Skarstad tillhör de s.k. ”inhemska materialen” i det stenlösa Nordtyskland och har gjort så sedan han-delsförbindelserna med natursten från Sverige startade.

Kvalitetskraven var naturligtvis höga även för vidareförädlingen. För detta uppdrag valdes Natursteinwerk Rechtgläub Wolf GmbH i Lübeck i samarbete med Anderssons Stenprodukter AB i Rabbalshede. Producenterna levererade inom mycket kort tid över 4000 m² markplattor, kantsten, trappor och andra produkter.

Jörgen Lundgren från Hallindens Granit AB gläder sig över: ”Vår svenska granit, Grå Bohus Tossene, och kvalitetsarbete har än en gång hävdad sig gentemot produkter från Kina, Indien, Polen och Portugal. Detta är ett paradexempel och borde vara en framtidsvision.”

Under en byggnadstid av tre år investerades 232 miljoner Euro i Grand Hotel. Den 20 maj 2003 fick den vita staden vid havet sin renässans. Vid återinvigningen poängterades, att Grand Hotel Kempinski, Heiligendamm, sätter nya måttstockar för hotell i Tyskland och hela Europa. De utsökta byggnaderna och inskriptionen på gaveln av kurhuset bevarar glansen från forntida kejsardömen:

”Heic Te Laetitia Invitat Post Balnea Sanum – Glädje bemöter dig här, du uppstiger frisk ur badet”

Beställare:

Utvecklingskompaniet
Heiligendamm /ECH

Stenleverantörer:

Hallindens Granit AB (rå-
block), Anderssons Stenpro-
dukter AB (förädling)

Detaljer från utemiljön med svensk Tossenegranit

